

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Kulturális és Oktatási Bizottság

2012/0022(APP)

26.4.2013

VÉLEMÉNY

a Kulturális és Oktatási Bizottság részéről

a Jogi Bizottság részére

az európai alapítvány (FE) státútumáról szóló tanácsi rendeletre irányuló
javaslatról
(COM(2012)0035 – 2012/0022(APP))

A vélemény előadója: Nadja Hirsch

PA_NonLeg_Interim

JAVASLATOK

A Kulturális és Oktatási Bizottság felkéri a Jogi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy jelentésébe foglalja bele az alábbi javaslatokat:

- tekintettel az Európai Parlamentnek a kölcsönös önszegélyező egyesületek, társaságok és alapítványok európai státútumának létrehozásáról szóló, 2011. március 10-i nyilatkozatára,
  - tekintettel a Max Planck Összehasonlító Jogi és Nemzetközi Magánjogi Intézet és a Heidelbergi Egyetem által az európai alapítvány státútumának bevezetéséről készített megvalósíthatósági tanulmányra (2008),
  - tekintettel az európai alapítvány (FE) státútumáról szóló tanácsi rendeletre irányuló európai bizottsági javaslatra,
  - tekintettel az Európai Bizottság hatáselemzésére, amely az európai alapítvány (FE) státútumáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslat kísérő dokumentuma,
  - tekintettel az Európai Bíróság által a C-386/04. sz. *Centro di Musicologia Walter Stauffer kontra Finanzamt München für Körperschaften*¹, a C-318/07. sz. *Hein Persche kontra Finanzamt Lüdenscheid*² és a C-25/10. sz. *Missionswerk Werner Heukelbach eV kontra belga állam*³ ügyekben hozott ítéletre,
  - tekintettel az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (európai polgárság),
- A. mivel az Unióban mintegy 110 000 közhasznú alapítvány van, amelyek együttes becsült vagyona körülbelül 350 milliárd euró, amellyel szemben mintegy 83 milliárd eurónyi összkiadás áll, és amelyek 750 000-1 000 000 európai polgár számára biztosítanak munkahelyet;
- B. mivel azonban az alapítványok munkatársainak egy része önkéntes, akik nem kapnak javadalmazást tevékenységükért;
- C. mivel az Unión belüli közhasznú alapítványok jelenléte és tevékenysége kulcsfontosságú a képzés, az oktatás, a kutatás, a szociális ügyek és az egészségügy, a történelmi emlékek és a népek közötti megbékélés, a környezetvédelem, az ifjúság és a sport, valamint a művészet és a kultúra területén, amelyek hatása sok esetben messze túlmegy a nemzeti határokon;
- D. mivel az Unión belül több mint 50 különböző jogszabály létezik az alapítványokkal kapcsolatos polgári és adójog területén, valamint számos összetett közigazgatási folyamat kerül alkalmazásra, ami becslések szerint évente akár 100 millió euró tanácsadási

---

¹ EBHT (2006)., I-8203.

² EBHT (2009)., I-359.

³ EBHT (2011)., I-497.

költséget is okoz, amely így megint csak nem közhasznú célokra fordítódik;

- E. mivel az alapítványokat különösen költség- vagy időigényes hatósági eljárásokhoz vezető jogi, adójogi és adminisztratív akadályok, valamint hiányzó jogi eszközök tartják vissza attól vagy akadályozzák abban, hogy működésüket más tagállamokra is kiterjesszék, illetve fokozottabban fellépjenek ezen a területen;
- F. mivel költségvetési megszorítások idején különösen a kulturális és művészeti tevékenységek, az oktatás és a sport területén elengedhetetlen az alapítványok pénzügyi, valamint szociális kötelezettségvállalása, amely azonban a közhasznú állami fellépéseket nem helyettesítheti, csupán kiegészítheti;
- G. mivel az adójogi rendezés nem az adójog összehangolását jelenti, hanem a megkülönböztetésmentesség elvének alkalmazását, mely szerint az európai alapítványok és adományozók alapvetően automatikusan ugyanazon adózási rendelkezések és kedvezmények hatálya alá esnek, amelyek a nemzeti közhasznú intézményekre vonatkoznak;
- H. mivel az európai alapítvány egységes státútumának bevezetése hatalmas mértékben megkönnyíthetné a források, ismeretek, adományok összekapcsolását és átadását, valamint a transzeurópai tevékenységek megvalósítását.

Ajánlások

1. üdvözli, hogy a Tanácsban az európai alapítvány státútumának létrehozásáról folytatott tárgyalások az ír elnökség alatt újra megindultak;
2. ösztönzi a tagállamokat, hogy használják ki ezt az alkalmat arra, hogy a státútum gyors, átfogó bevezetésén tevékenykedjenek az átláthatóság minden garanciájával az alapítványok határokon átnyúló tevékenységének útjában álló akadályok leépítése és új alapítványok létrehozásának támogatása érdekében az Unió területén élő emberek igényeinek kielégítésére, vagy közhasznú, illetve közérdekű küldetések ellátására; hangsúlyozza, hogy egy ilyen státútum létrehozása hozzájárulna a valódi európai polgárság kialakításához, és megnyithatná az utat az európai egyesület státútumának létrehozásához;
3. hangsúlyozza, hogy az európai alapítványnak hozzá kell járulnia a valódi európai kultúra és öntudat kialakításához;
4. emlékeztet arra, hogy az európai alapítvány révén új jogi forma jöjjön létre, mindazonáltal annak megvalósítását a tagállamokban meglévő struktúrákon keresztül tervezik;
5. emlékeztet az önkéntesség európai évéről szóló jelentésben szereplő javaslatokra, és sürgeti a Bizottságot e javaslatok konkrét figyelembevételére;
6. üdvözli, hogy a státútum minimumszabályokat állapít meg az átláthatósággal, a beszámolási kötelezettséggel, a felügyelettel és a pénzek felhasználásával kapcsolatban, és ezek a szabályok mind a polgárok, mind az adományozók számára minőségi védjegyként szolgálhatnak, ezáltal biztosítják az európai alapítványba vetett bizalmat és ösztönzik

uniós tevékenységük kialakítását minden polgár javára;

7. kiemeli az alapítványokban a munkahelyteremtéssel kapcsolatban rejlő lehetőségeket a fiatalok számára, akik körében a munkanélküliség riasztó méreteket ölt;
8. ezzel összefüggésben utal arra, hogy az európai alapítvány iránti bizalom megerősítéséhez egy alapítvány tartósságát, komolyságát és életképességét, valamint a felügyelet hatékonyságát kell a középpontba állítani, és ezzel kapcsolatban a következőket kezdeményezi:
  - a 25 000 eurós minimumtőke fenntartása az alapítvány teljes élettartama alatt;
  - azon küszöb megállapításakor, amely fölött az alapítványok kötelesek elvégeztetni beszámolójuk könyvvizsgálatát, figyelembe kell venni az alapítvány minden eszközét, éves bevételét és munkavállalóinak számát; az e küszöböt el nem érő alapítványok esetében elegendő a beszámoló független vizsgálata;
  - a szavazati jogra vonatkozó szabályokat nem szabad kiterjeszteni az önkéntes alkalmazottakra; a statútumnak ugyanakkor alapelveként bátorítania kell az önkéntességet;
  - az alapítvány alapszabályának mint az alapítvány lényegének módosítását csak az elnökség számára szabad lehetővé tenni;
  - az európai alapítvány fennállását – bármely tagállamban – alapvetően korlátlan időre kell tervezni és korlátozás csak akkor engedhető meg, ha kielégítően meg van indokolva és ez az alapítvány céljának teljesülését alapvetően biztosítja;
  - a Bizottság javaslata értelmében az alapítványon belül kerülendő az alapítótól független szervezetekkel, azaz olyan szervezetekkel szembeni összeférhetetlenség, amelyek nem állnak családi, üzleti vagy egyéb kapcsolatban az alapítóval, azonban figyelembe kell venni, hogy egy alapítvány létrehozására családi környezetben is sor kerülhet, amelyben az alapító és az irányító testületek tagjai közötti szoros bizalmi viszony alapfeltétel ahhoz, hogy az alapító az alapítvány célját halála után is biztosítottnak tudhassa;
  - az alapítvány hatékony felügyelete miatt mind alapító okirat szerinti, mind közigazgatási székhelyét ugyanabban a tagállamban kell létesíteni, amelyben az alapítványt létrehozták;
9. kéri, hogy a rendelet mondja ki, hogy az alapítvány felett pénzügyi felügyeletet gyakorló tagállam felel annak biztosításáért, hogy az alapítvány tényleges irányítása a statútumával összhangban történik-e;
10. megállapítja, hogy a létező európai alapítványok egyesülésének lehetősége még nem került szabályozásra;
11. hangsúlyozza, hogy a javasolt adóztatás – amely nem foglalja magában az adójog összehangolását – lehetővé teszi az európai alapítványok egyenlő kezelését szerte az

Unióban;

12. úgy véli, hogy az európai alapítványok közötti partnerségek a forrásokhoz – többek között európai alapokhoz – való jobb hozzáférést eredményezhetnek, előmozdítva létesítésük céljának elérését;
13. támogatja automatikusan alkalmazott megkülönböztetésmentes adózás bevezetését az összehasonlíthatóság vizsgálata nélkül, és felszólítja a tagállamokat, hogy erre törekedjenek, mivel csak így aknázható ki az alapítványok egységes státútumában rejlő teljes lehetőség.

INDOKOLÁS

Az alapítványok fontos szerepet töltenek be az Európai Unióban: olyan kulcsterületeken tevékenykednek, mint a képzés, a kutatás, a szociális ügyek, az egészségügy, a környezetvédelem, a tehetséggondozás, az ifjúság és a sport, valamint a művészet és a kultúra. Bevételeikből vagy az adományozók pénzéből nagy összegeket fektetnek be közhasznú célokra, célzott támogatásokat hajtanak végre, projekteket kezdeményeznek, vagy maguk működnek közre például szellemi műhelyként. Az EU-n belül fontos munkaadót jelentenek a civil társadalomban, és számos önkéntes segítő társadalmi munkáját veszik igénybe.

Az alapítványok tevékenysége egyre gyakrabban lépi át a határokat, mert csak nagyon kevés olyan terület van működési körükön belül, amely a nemzeti határokon megáll: az egészséggel kapcsolatos kutatás, az éghajlatváltozás, az állampolgári jogok, a kultúra, a film és a média támogatása csak néhány példa arra, hogy az alapítványok mely területeken tevékenykednek a polgárok javára. A több mint egy tagállamban tevékenykedő alapítványok, vagy az olyan adományozók, akik egy jó ügyre országukon kívül szeretnének pénz adni, azonban akadályokba ütköznek. Nem mindenhol kerül ugyanis minden további nélkül elismerésre a közhasznúság. Sokkal inkább nagy ráfordítással járó, költség- és időigényes eljárások szükségesek az elismeréshez, a polgári jogi és adójogi akadályok átfogó (jogi, illetve adó-) tanácsadás nélkül nem küzdhetők le. Az ezekre felhasznált források már nem állnak rendelkezésre közhasznú célokra.

2012. február 8-án a Bizottság javaslatot terjesztett elő az európai alapítvány létrehozására. Ez a javaslat az említett akadályok leépítésére, az alapítványok határokon átnyúló tevékenységének megkönnyítésére és az adományok átutalásának egyszerűsítésére irányul. Az alapítványok új statútuma a nemzeti szabályozások mellett létezne és a meglévő struktúrák kiigazításával kerülne végrehajtásra és nyomon követésre. Az európai alapítványnak legalább két tagállamban tevékenykednie kellene és legalább 25 000 euró alaptőkével kellene rendelkeznie. Minimumszabályok bevezetése révén, többek között az átláthatóság, a beszámolási kötelezettség, a nyilvántartás, a felügyelet és a könyvvizsgálat terén, az európai alapítvány egyfajta minőségi védjegy lehetne a polgárok és az adományozók számára. Az adójogi területen az Európai Bíróság által hozott három ítéletet, illetve azoknak a külföldi alapítványok megkülönböztetésmentes adóztatásával kapcsolatos alapelveit a jövőben automatikusan és összehasonlíthatósági vizsgálat nélkül kell alkalmazni.

Az előadó támogatja a Bizottság javaslatát és erőteljes üzenetet kíván küldeni a tagállamoknak arra vonatkozóan, hogy az európai alapítvány statútumát gyorsan vezessék be. Az előadó ebből a szempontból kiemeli az európai alapítvány tartósságának és életképességének, valamint hatékony felügyeletének fontosságát, az európai alapítvány tekintélye és az iránta megnyilvánuló bizalom megerősítése érdekében.

Kiáll amellett, hogy a Kulturális és Oktatási Bizottság az illetékes bizottság mellett a polgárok szócsöveként véleményt nyilvánítson és ajánlásokat tegyen ezzel az üggyel kapcsolatban. Nyomatékosan utal azokra az előnyökre, amelyekkel a statútum létrehozása járna a különböző érintettek számára:

- A polgárok számára: Az alapítványok határokon átnyúló tevékenységét gátló költségigényes akadályok lebontása révén több pénz állna rendelkezésre a közhasznú célok megvalósítására.
- Az adományozók számára: A határokon átnyúló adományok kevesebb költséggel és igazgatási ráfordítással járnának; az adományozók az európai alapítványra egyfajta minőségi védjegyként tekinthetnének.
- Az alapítványok számára: Nagyobb jogbiztonságot kapnának egy kizárólagos jellegű jegyzék alapján, amely a jogi és adózási szempontból kölcsönösen elismert közhasznú célokat tartalmazná, és kevesebb költségük merülne fel az igazgatással és a tanácsadással kapcsolatban, így jobban összekapcsolhatnák és átadhatnák a forrásokat és az ismereteket. Az európai alapítvány mint egyfajta minőségi védjegy igénybevétele fokozottabban ösztönözhetné a határokon átnyúló tevékenységeket és adományokat.
- A tagállamok számára: A takarékossgal járó nyomás ellenére a jövőben több pénz állna rendelkezésre olyan fontos területekre, mint a képzés, a kutatás, a szociális ügyek, az egészségügy, a kultúra és a környezet.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	23.4.2013
A zárószavazás eredménye	+: 25 –: 0 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Zoltán Bagó, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Mary Honeyball, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Emilio Menéndez del Valle, Marek Henryk Migalski, Katarína Neveďalová, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Monika Panayotova, Gianni Pittella, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Hannu Takkula, László Tőkés, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Milan Zver
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Ivo Belet, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Seán Kelly